

IFMETALL GÖTEBORG

MEDLEMSMAGASIN 3/2023

INGEN SKA BEHÖVA DÖ PÅ JOBBET!

**Skyddsombudens
arbete gör hela
samhället till vinnare**

7

Batterifabrik kan ge
3 000 metallare jobb

Speltips

20

ARBETSMILJÖ

Ingen ska behöva dö
på jobbet!

11

19

8

Mitsubishi Logisnext flyttar
produktionen till Finland

17

Arbetsplatshandläggare

telefonslinga 031-774 32 50

Carina Edlund
031-774 32 55

Filomena Fonseca
031-774 32 65

Niclas Furst
031-774 32 54

Susanne Karlsson
031-774 32 69

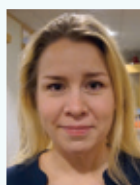
Julie Forsgren
031-774 32 33

Tarje Kuivala
031-774 32 58

Ombudsmän

telefonslinga 031-774 32 20

Angelica Teiffel
031-774 32 52

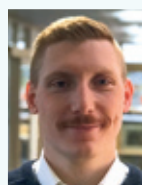
Karl-Henrik Rosberg
031-774 32 56

Carina Cajander
031-774 32 62

Dan Holmström
031-774 32 05

Markus Hallén
031-774 32 02

Zaklina Rohman
031-774 32 14

Ombudsmän

telefonslinga 031-774 32 20

Kristofer Bergman
031-774 32 16

Björn Ivarsson
031-774 32 13

Paul Weiss
031-774 32 15

Daniel Kristoffersson
031-774 32 27

Sofia Rodin
031-774 32 24

Vladimir Jankovic
031-774 32 29

Reception & Gullholmen

Geurg Lahdou
031-774 32 45

Roger Johansson
031-774 32 45

Anette Kristoffersson
031-774 32 53

Richard Malm
031-774 32 13

Jan Nilsson
031-774 32 13

Sandra Christoph
031-774 32 11

Ekonomi

Camilla Ekeblad, 031-774 32 11

IFMETALL Göteborg

Adress: IF Metall Göteborg,
Folkets Hus, Olof Palmes plats 1,
413 04 Göteborg
Telefon, växel: 031-774 32 00
E-post: goteborg@ifmetall.se

Avdelnings- styrelsen 2023

Ordförande:

Zarko Djurovic, SKF

1:e vice ordförande:

Ulf Albinsson, AB Volvo

2:e vice ordförande:

Adrian Avdullahu, Volvo Cars

Kassör:

Angelica Teiffel, IF Metall

Sekreterare (adjungerad):

Karl-Henrik Rosberg, IF Metall

Ledamöter:

Marie Stenquist, Volvo Cars

Khuanla Chalardyaem, Elis

Textilservice

Caroline Holmeberg, IDC

Jan Köster, Volvo Cars

Mohamed Aw-Nor, Adient

Ersättare:

Samir Ljutic, Assa Abloy

Tina Hansen, NKC

George Diab, SKF

Lena Thornblad, AB Volvo

Rickard Hellberg, Cramo

Philip Källström, Volvo Truck

Isak Ekblom, Bilia

IFMETALL GÖTEBORG MEDLEMSMAGASIN 3/2023

Ansvarig utgivare: Kristofer Bergman, telefon 031-7743216,
Skrivargrupp: Daniella Pecanac/Mitsubishi Logisnext, Peter Tilander/Powerpipe,
Lars-Gunnar Therus/Volvo Lastvagnar, Gustaf Engbusk/Volvo Lastvagnar,
Kristofer Bergman/IF Metall.
Omslagsbild: Ümit Yıldırım. **Grafisk form:** AB Redskapet. **Tryck:** PR-Offset AB, 2023.

Behovet av arbetskraft är stort i Göteborgsregionen

SÅ VAR DETTA ÅRS sommarsemester slut och jag hoppas verkligen att ni haft det skönt och att ni fått tid att koppla av och vila upp er.

I skrivande stund är de flesta av de centrala kollektivavtalen inom IF Metall färdigförhandlade och det pågår för fullt med lokala löneförhandlingar ute på företagen i vår avdelning.

Det går bra för svensk industri och flera företag har betalt mer i löneökningar än det så kallade märket, och det råder brist på utbildad arbetskraft. Det ger oss som förbund ett gyllene läge.

Men det är samtidigt problematiskt. Det pågår flera etableringar i Göteborgsregionen och behovet av arbetskraft är stor. Vi som förbund gör vår del för att hjälpa till att lösa kompetensbristen genom att påverka politiker att skapa försörjningen av utbildningar som kan förbereda personer som kanske är arbetslösa idag att ta de nya jobb som växer fram. Det i sin tur ger oss möjligheten att värva dom till IF Metall, så vi växer i medlemsantal.

EXPORTEN ÄR VIKTIG för våra jobb. Och den nyindustrialisering som Stefan Löfven startade 2014 ser vi frukterna av nu. Klimatomställning som sker i landet och inom industrin skapar massor av nya arbetstillfällen. Med det innebär också att de jobb som vi har idag kommer utvecklas. Och därför kräver IF Metall att det ska vara en rättvis klimatomställning. För IF Metall innebär det bland annat att politiker och företagen tar ansvar för att kompetensutveckla IF Metalls medlemmar så de kan ta de nya jobb som kommer växa fram, och självklart med schyssta villkor.

MEN JOBBEN SOM växer fram måste också vara säkra och att ingen ska skadas eller dö av arbetet. Allt för många skadas, blir sjuka och dör av sina arbeten idag. 42 människor miste livet i arbetsplatsolyckor under 2022, och då räknas inte de som dör av sjukdomar kopplade till arbetet in i den statistiken. Detta är en oerhört viktig fråga och därför kräver IF Metall att ingen ska dö av jobbet. Inte i olyckor eller på grund av sjukdomar kopplade till arbetet.

Hoppas ni får en trevlig höst!

Zarko Djurovic
Ordförande IF Metall Göteborg

Ny organisation på avdelningen ska skapa större medlemsnytta

Avdelningsstyrelsen har under en period arbetat med att organisera om den fackliga verksamheten. För att gå i takt med tiden behöver avdelningen ständigt se över och utveckla verksamheten – gör vi det som skapar störst medlemsnytta både nu och på sikt. Zarko Djurovic, IF Metall Göteborgs ordförande, berättar mer om syftet med organisationsutvecklingen.

Varför har avdelningsstyrelsen beslutat om en ny organisation?

– Vi har under en längre tid haft tankar kring vad vi kan göra för att bygga organisationen starkare och öka medlemsvärdet. Tiderna förändras och vi har haft nästintill samma organisation för att bedriva avdelningens fackliga arbete de senaste decennierna. Vi har utformat den nya organisationen utifrån följande tre utgångspunkter, berättar Zarko Djurovic.

Tre utgångspunkter

● **Back to basics** – vi ska göra mer av kärnverksamhet, det vill säga mer tid och resurser till att rekrytera och organisera medlemmar. Det handlar dels om att få in nya och fler medlemmar men även ägna oss åt medlemsvård – att behålla de medlemmar vi redan har för att försätta öka i medlemsantal och höja organisationsgra-

den. Att vi är många är grunden för att kunna förhandla fram bra kollektivavtal.

● **Pang för pengarna** – vi ska ha mer av utåtriktad verksamhet, vara nära medlemmarna i allt från förhandlingar, medlemsmöten, studier till skyddsronder etcetera. Vi ska lägga mindre tid på interna möten. Möten behövs för planera och organisera arbetet, för uppföljning och utvärdering men den stora delen ska bestå av verksamhet/aktiviteter som är nära medlemmarna.

● **Ansvar och delaktighet** – Avdelningsstyrelsen är valda av avdelningens högst beslutade organ – representantskapet. Det är avdelningsstyrelsen som är ytterst ansvarig för verksamheten. Ett ansvar och ett arbete som inte helt kan eller ska delegeras. Avdelningsstyrelsen är i den nya organisationen direkt ansvariga för verksamheterna, från planering och genomförande till uppföljning och utvärdering. Detta tror vi är viktigt för att styra och snabbt korrigera verksamheten för att möta både dagens och framtidens behov och utmaningar.

Fyra arbetsgrupper

Hur ser den nya organisationen ut?

– Avdelningsstyrelsen har bland annat tillsatt fyra nya arbetsgrupper. En arbetsgrupp som ska arbeta med facklig introduktion med mål om att alla som blir anställda inom industrin ska få information om medlemskap i IF Metall och kollektivavtalet. Det är viktigt att förstå meningen med föreningen, värdet av medlemskapet och rättigheter/skyldigheter på arbetsplatsen, menar Zarko.

– En annan grupp ska arbeta med klubbstötning. Avdelningen har 72 verksamhetsklubbar som totalt omfattar cirka 16 000 medlemmar. Klubbarna har fullt förhandlingsmandat och är medlemmarna på arbetsplatsens fackliga företrädare i alla frågor. Det är viktigt att alla klubbar har en fungerande verksamhet och rätt kompetens för att kunna företräda medlemmarna på bästa sätt.

– En av grupperna ska arbeta med frågor som rör framtidens medlemskap. Vad kan avdelningen göra för att öka medlemsvärdet – hur ser innehåll och medlemserbjudandet ut. Gruppen ska undersöka medlemmarnas behov och önskemål och ge förslag på vad ett framtida medlemskap kan innehålla.

– Den sista arbetsgruppen ska arbeta med framtidens förtroendevalda. Avdelningen behöver jobba mer aktivt med att säkra återväxten och rusta förtroendevalda inför framtiden. Vi behöver bli fler förtroendevalda, med rätt förutsättningar och kunskaper för att kunna organisera och tillvarata medlemmarnas intressen.

Mer utåtriktad verksamhet

– Detta är en del av den nya organisationen, men vi har även gjort förändringar i befintliga verksamheter som innebär en omstuvning till mer av utåtriktad verksamhet och en direktkoppling till avdelningsstyrelsen. Vi hoppas att den nya organisationen märkas av bland förtroendevalda och medlemmar och på sikt ge resultat, avslutar Zarko.

Angelica Teiffel

Iskallt i prognos för sälj av personbilar

■ Försäljningen av personbilar i Sverige kommer att minska i år. Det spår i alla fall branschorganisationen Mobility Sweden. Förra året registrerades 290 000 nya bilar. Den siffran förväntas minska till 265 000 bilar i år.

Bland annat förutser Mobility Sweden att antalet sålda elbilar går från 106 000 till 93 000. Det betyder att andelen sålda elbilar minskar från 40 till 35 procent. Bland orsakerna nämns konjunkturläget, minskad köpkraft i hushållen och den borttagna klimatbonusen. Det är framför allt bland privatkunder som försäljningen av elbilar sjunker.

– Privatmarknaden har blivit iskall, konstaterar Sofia Linder som är chefsekonom på Mobility Sweden.

Gänget som ska leda klubben på Easy-Laser

■ De 14 medlemmarna på Easy-Laser har startat en egen klubb och fått sin första klubbstyrelse. Kvartetten som har tagit på sig uppgiften att få igång det fackliga arbetet är, från vänster på bilden: Amina Sarac, Anders Rasmussen, Emelie Östh och Robert Ljungquist.

Under hösten/vintern ska de fyra få utbildningar som ger dem kunskaper och goda förutsättningar att klara styrelseuppgifterna på bästa möjliga sätt.

Hyra privat vanligare än att hyra kommunalt

■ Att hyra lägenhet av en privat hyresvärd är vanligare än att hyra av ett kommunalt (allmännyttigt) bolag. Även om de allmännyttiga bolagen har producerat många lägenheter fram till 2021, så har de också sålt ut ett stort antal. Bostadsrätter är den form av ägande som har ökat mest under senare år.

– Allmännyttan har inte kunnat hålla jämna steg med de privata fastighetsägarnas expansion, konstaterar Boverket på sin hemsida.

Foto: Nick Stafford

Problem med populärt omställningsstudiestöd

■ Möjligheten för vuxna att få studera med 80 procent av lönen är så efterfrågad att Centrala studiestödsnämnden CSN inte hinner med alla ansökningar. Redan i våras informerade CSN regeringen om att alla prognoser hade överskridits. För att lösa problemet ville CSN dels ha mer pengar till personal och dels få förenklade regler för hur studiestödet fungerar. I september reagerade regeringen med att öka årets anslag till CSN med 10 miljoner kronor och med 50 miljoner kronor för

nästa år. Det kan ställas i relation till att CSN har bestämt sig för att lämna tillbaka 700 miljoner kronor av årets budget till staten. De pengarna "brinner inne" eftersom det saknas personal som kan se till att studiestöden hamnar hos dem som vill studera.

I år väntar fler än hälften av de över 45 000 som har ansökt på besked. När beskederna kan lämnas var ännu i september oklart. Många personer som kommit in på utbildningar har tvingats att tacka nej.

Så har inflationen ändrat penningvärdet

■ Inflation förändrar verkligen värdet av pengar över tid. Det är lätt att se med hjälp av "Prisomvandlaren" som finns på scb.se.

Om du till exempel hade 1 000 kronor 1973 så motsvarar det ett penningvärde idag på 8 060 kronor.

Gå ytterligare 50 år tillbaka i tiden: För en tusenlapp i plånboken 1923 kunde du göra köp till ett värde som idag motsvarar 34 046 kronor.

Foto: Towifqu Barbhuiya

Här har du bilden av toppinkomsttagaren

■ Är du en 48-årig högutbildad gift man, född i Sverige, bosatt i Stockholm och har ett jobb som verkställande direktör? Då lever du upp till bilden av den typiske toppinkomsttagaren – en person med en årslön på 1 215 000 kronor, alltså en månadslön på lite drygt 100 000 kronor.

En undersökning har studerat den hundradel av dem som är 20 år och äldre och som har de allra högsta lönerna (2021). Fler än hälften av dem bor i Stockholm och nästan åtta av tio av dem är män. (Källa: SCB)

Pandemin fick fler män att vårda barn hemma

■ Pappor ligger fortfarande efter mammor när det gäller att vara hemma och vårda sjuka barn. Statistik från Försäkringskassan visar att papporna tog ett större ansvar under pandemin, eftersom de då stod för en större andel av VAB-dagarna än tidigare. Uppgången tycks emellertid ha varit övergående eftersom andelen minskade förra året och den har fortsatt att minska även i år.

Papporna står i nuläget för i genomsnitt knappt 40 procent av VAB-dagarna. Det har blivit mer jämställt, men en bra bit återstår.

▲ Produktionsbild från Northvolts anläggning i Skellefteå.

Foto: Northvolt

NoVo kan ge 3 000 jobb

IF Metall Göteborg har sedan en tid påbörjat arbetet med etablering av den nya batterifabriken NoVo, ett bolag som samägs av Volvo och Northvolt.

När fabriken är fullt utbyggd kommer cirka 3 000 personer att arbeta där, varav merparten kommer att vara metallarbetare. Men i ett första steg har företaget ambitionen att redan nu anställa cirka 30–50 kollektivanställda.

Dessa 30–50 personer kommer att anställas på NoVo i höst och direkt därefter kommer de att bli tjänstlediga och utlånade till Northvolts fabrik i Skellefteå. Detta uppbygg har som huvudmål att de ska lära sig tillverkningsprocessen så att de kan lära upp andra i Göteborg när fabriken öppnar här 2026.

För IF Metall har det varit viktigt att komma in i processen kring etableringen så fort som möjligt. IF Metall Göteborg har sedan en tid tillbaka haft ett antal möten med bolaget och fört konstruktiva förhandlingar och diskussioner. Inom projektorganisationen för etableringen har IF Metall Göteborg upprättat kontakter via LO-distriktet med de berörda fackförbund som kommer att bli involverade i denna etablering.

Samarbete mellan avdelningarna

Inom projektorganisationen har IF Metall satt upp ett antal målsättningar där organisering av anställda kommer att vara i fokus. Där ingår det:

- Facklig introduktion
- Ta fram förtroendevalda bland de anställda
- Arbetsmiljöfrågor
- Kompetensutvecklingsfrågor
- Stärka IF Metallarnas möjligheter till arbete. Redan nu pågår ett arbete som riktar sig till IF Metall Göteborgs arbetslösa medlemmar.

Under etableringsperioden kommer det att vara ett samarbete mellan IF Metall Gö-

teborg och IF Metall Norra Västerbotten. Frågeställningarna rörande NoVo som dyker upp under perioden man befinner i Skellefteå hanteras av IF Metall Göteborg, och de som berör anställningen på Northvolt hanteras av IF Metall Norra Västerbotten.

Produktionsstarten av den nya batterifabriken NoVo i Göteborg är planerad till att startas under kvartal två 2026. Inom IF Metall Göteborgs projektorganisation leder ombudsmännen Dan Holmström och Janne Nilsson arbetet och dom rapporterar till en befintlig styrgrupp som består av avdelningsstyrelsens beredning.

Stor utmaning

Detta kommer att vara en stor utmaning för IF Metall Göteborgs hela organisation, både under byggprocessen och i start av produktion. Etableringen i full gång kommer att vara en av de största arbetsplatserna inom IF Metall i Sverige. Med denna nya fabrik som nu skall sjösättas ser IF Metall stora möjligheter för fortsatt industriutveckling för Göteborg.

Gustaf Engbusk

Mitsubishi Logisnext flyttar produktionen till Finland:

Klubben stöttar medlemmarna under hela nedläggningen

154 medlemmar förlorar jobben när produktionen av truckar flyttas från Mölnlycke till Finland. Nedläggningen tar mer än ett år och under den tiden får det fackliga arbetet en ny inriktning där känslor, socialt arbete och empati tar stor plats.

– IF Metall finns här för att hjälpa medlemmarna under hela tiden, säger Daniella Pecanac som är klubbordförande på Mitsubishi Logisnext Europe.

Daniella behöver inte söka i kalendern för att komma ihåg vad som hände.

– Det var den 19 juni, första dagen i midsommarveckan, som företagsledningen kallade in oss och de andra tre facken till information.

– Nedläggningsbeskedet var fullständigt oväntat. Jag kunde inte ta in det.

Tanken hade aldrig ens slagit mig.

Stormöte för alla

Den 20 juni hölls stormöte för alla anställda och från den dagen förändrades det fackliga arbetet totalt. Tidigare rörde den normala fackliga vardagen sig kring regelstyrda frågor om avtal och lagar. Rätt

lön, rätt ersättning, semesterförläggning och liknande.

– Allt det där finns visserligen kvar, men viktigare för våra medlemmar nu är att de kan komma till oss, prata och ställa frågor, förklarar Daniella.

– Under den första tiden var många i chock. Lite senare började det komma funderingar om hur de skulle gå vidare med sina liv. De lite äldre medlemmarna var oroliga för om de skulle vara för gamla för att få nya jobb. Andra tänkte i banor av att skola om sig.

– Vi fick massor med frågor som vi sällan hade varit i närheten av tidigare. Vilka försäkringar gäller nu, hur funkar a-kassan i detta läget och så vidare.

Vi ska finnas kvar

Utöver massor av jätteviktiga medlemskontakter var de allra första veckorna efter beskedet också en högintensiv tid av förhandlingar med den lokala företagsledningen.

– Därför var det väldigt bra att semesterpausen kom i mitten av juli. Då fick jag tid att tänka igenom hur allt som hände kommer att påverka även mig. Vi hade pratat om det i klubbstyrelsen och vi var överens om att vårt fokus måste vara att hjälpa medlemmarna under den långa nedläggningstiden.

– Är det någon gång de verkligen behöver oss, så är det nu.

Någon förutbestämd checklista för vad IF Metallklubben ska göra finns inte. Daniella känner att uppdraget är stort, utan att vara övermäktigt. Men

Daniella Pecanac.

▲ Produktionen vid Logisnext anläggning i Mölnlycke flyttas till Finland.

Foto: Åke Josephson

känslan av oro, för att missa något viktigt, finns med hela tiden.

– Inte jättemånga har varit med om det som vi går igenom nu. Men vi tar en sak i taget...

Bonus för att stanna kvar

Nedläggningsprocessen kommer att gå stegvis. Det samma gäller takten som de anställda lämnar sina jobb. Vid årsskiftet 2024 ska all produktion vara flyttad till anläggningen i Finland. Produktutveckling och viss administration kommer däremot att vara kvar i Mölnlycke.

– Vår lokala ledning har en balansgång att klara av. Trots den oundvikliga nedläggningen gäller det att få personal stanna så att produktionen kan hållas igång. De som gör det kommer att få en bonus.

– Samtidigt gör ledningen aktiva insatser för att hjälpa till med att hitta nya arbeten åt dem som slutar.

Mycket information

Jobbcoachingen har dragit igång. Trygghetsfonden

Är det någon gång de verkligen behöver oss så är det nu.

TSL var snabbt på plats för att prata med alla om de möjligheter som finns att komma vidare.

Informationsblad ges ut av företaget varje vecka och utöver det finns ett frågeblad som successivt byggs ut med nya frågor.

Några negativa känslor gentemot den lokala företagsledningen för det som hänt finns inte hos Daniella.

– Vår ledning kämpade mot nedläggningen, men beslutet låg inte i deras händer, utan det togs av våra ägare som finns både i Europa och Japan.

Det började med Atlet

I slutet av nästa år skrivs sista kapitlet av en historia som började i Göteborg på 1960-talet. Med Atlet-truckar såg viktiga innovationer dagens ljus. Truckarna såldes i stora delar av världen och företaget bidrog också till nya ergonomiska lösningar för truckförare. 2007 såldes familjeföretaget till japanska Nissan och några år senare blev det en del av Mitsubishi.

Ulf Axelson

Varning för falska konsumentvägledare

■ Var på din vakt om du får ett oväntat telefonsamtal från en person som uppger sig ringa från Konsumentverket eller Hallå konsument. Den som ringer är nämligen sannolikt en bedragare som är ute efter dina pengar.

– Problemet är återkommande, skriver Konsumentverket på sin hemsida. Vad som sägs i samtalet varierar. Bedragaren kan exempelvis prata om ett obehörigt in-trång på ett bankkonto.

Viktigt att veta är att Konsumentverket aldrig ringer upp personer som inte själva först tagit kontakt med myndigheten. De skulle aldrig be personen logga in med sitt bank-ID eller säga sig vilja betala ut en ersättning.

Tipset till den som drabbas är att polisanmäla. Ge gärna det uppringande telefonnumret till polisen, ett eventuellt namn och vad som sagts under samtalet.

Barnafödandet har fått en ny högsäsong

■ Barnafödandet har flyttat sig lite i årskalendern. Under 1900-talet var det vanligast att barn kom till världen på våren. Efter sekelskiftet har det skett en förskjutning så att försommar och sommar bjuder på flest förllossningar. Statistiska centralbyrån, SCB, har studerat detta. På sin hemsida presenterar de en teori om att förändringen beror på ändrade ledighetsvanor.

– Ett förändrat arbetsliv har gjort det möjligt att sprida ut ledigheterna över året på ett annat sätt än tidigare. Och om vi håller fast vid den gamla tesen att ledighet är en bra grogrund för barnalstrande, kan det vara en faktor som har betydelse, säger Vitor Miranda, demograf på SCB.

Stor efterfrågan på donerade organ

■ Behovet av donerade organ och vävnader i Sverige är betydligt större än tillgången. Under 2022 transplanterades 755 organ och fler än hälften av dem var njurar.

En effekt av att tillgången på donationer inte möter efterfrågan var att 72 patienter togs bort från väntelistan förra året. För dem gjordes bedömningen att de inte skulle klara att genomgå en operation. 37 andra patienter på väntelistan avled i väntan på organ.

På bland annat 1177.se finns information om hur donationer fungerar och möjlighet att anmäla sig för att bli organ-donator.

Svenskt Näringsliv fördummar debatten

ETT BRA DEBATTKLIMAT är demokratiens syre. Högerpopulismen har i årtal utmanat detta med exempelvis alternativmedier och trollarméer som sprider lögn, grova vinklingar, personangrepp med mera.

Det är väldigt bekymmersamt att en inflytelserik politisk rörelse arbetar systematiskt med att underminera debattklimatet och förråa det offentliga samtalet, men det har ändå kunnat ses som ett fenomen kopplat till högerpopulismen. Därför är de uppgifter som tidningen ETC nyligen avslöjade väldigt oroande (ETC 8/8-23, "Källor inifrån: Så jobbar näringslivets hemliga lobbygrupp"). Nämligen att Svenskt Näringsliv genom sin tankesmedja Timbro bedriver en hemlig kommunikationsenhet som tar sig an jobb som de inte vill stå för utåt – "Näringslivets medieservice", NMS.

MEDARBETARNA PÅ NMS behöver till och med skriva under på att hålla hemligt var de jobbar och vad de jobbar med. Arbetsuppgifterna varierar men bland annat uppmantras de att driva egna sidor på betald

arbetstid. Det ansågs bra att hålla en hård ton för att genomslaget blev bättre. Sidorna är medarbetarnas egna och officiellt drivs de på "fritiden" men en tidigare anställd beskriver att detta inte är sant, det är bara en ursäkt och ett upplägg för NMS ska kunna hålla avstånd. Medarbetarna får betalt för att driva sidorna på arbetstid och råd för att göra dem bättre.

En annan tidigare anställd berättar exempelvis hur han på arbetstid drev en sida med memes och delningsbilder riktade mot svenska politiker. Han har tagit bort sidan i efterhand "för att den var så pinsam och smutsig" och säger att "det är dåligt att Svenskt Näringsliv inte vågar opinionsbilda öppet, och trist att debatten fördummas."

BORGERLIGHETEN REGERAR NU inte bara på nåder av högerpopulisterna. De börjar också ta till sig deras metoder. Det är oroande för svensk demokrati.

Mattias Jonsson
Riksdagsledamot och ordförande för
Socialdemokraterna i Göteborg

**INGEN SKA BEHÖVA
DÖ PÅ JOBBET!**

Faktaspäckad utredning visar:

Skyddsombudens arbete gör hela samhället till vinnare

När ett skyddsombud lyckas med sitt uppdrag händer: Ingenting. Ingen blir skadad, sjuk eller dör av jobbet. Hela samhället sparar pengar på bland annat minskad sjukfrånvaro och lägre vårdkostnader. Företagen får lägre bortfall i produktionen. De anställda mår bra.

Men trots fördelarna finns politiska motsättningar om skyddsombuden...

örra året tog regeringen emot en faktaspäckad utredning. Den handlade främst om de regionala skyddsombudens roll i arbetsmiljöarbetet, men även vanliga skyddsombud togs upp.

Utredningens slutsats var i korthet att skyddsombuden fungerar bra. De jobbar för en tillfredsställande arbetsmiljö och de vakar över skyddet mot olyckor och ohälsa.

Löser skyddsfrågorna tillsammans

Ett problem är emellertid att det är näst intill omöjligt att mäta den direkta nyttan av att skador, olyckor och dödsfall i arbetet inte inträffar.

– I vardagen rullar skyddsarbetet på, säger Björn Ivarsson som är ombudsman på IF Metall Göteborg och svarar för arbetsmiljöfrågor i avdelningen.

– Skyddsombuden och arbetsgivarna löser de flesta frågor som kommer upp. Både på större företag där vi har verkstadsklubb, och på mindre med avdelningsombud eller bara skyddsombud.

– Också på små företag där vi får tillträde fungerar det bra, tack vare de regionala skyddsombuden som gör skyddsronder minst en gång per år.

– Vi är "gratis konsulter" i arbetsmiljö. Bra för medlemmarna och bra för företagen.

Fakta arbetsolyckor

■ 2022 dog 40 personer i arbetsolyckor och 35 400 personer anmälde att de hade drabbats av arbetsolyckor som ledde till sjukfrånvaro. (Källa: Arbetsmiljöverket)

Björn Ivarsson.

En som ser frågan ur ett nationellt perspektiv är Peter Fröven, arbetsmiljöombudsman på IF Metalls förbundskontor.

Ett otacksamt uppdrag

– På sätt och vis är det ett otacksamt jobb som skyddsombuden och de regionala skyddsombuden gör, säger han. När de lyckas och allt funkar, märks ingenting.

Peter anser att man kan vända på frågan. Titta på statistiken över tillbud på arbetsplatserna; alltså rapporter om olyckor kunde hänt, men riskerna upptäcktes i tid. Blockerade nödutgångar som blev öppnade, bortkopplade skydd som kopplades in igen och liknande.

Tillbudsrapporterna ger en tydlig vink om betydelsen av skyddsombudens insatser.

Risker måste bli synliga

– Vi vet att arbetsmiljö är en av de frågor som våra medlemmar tycker är viktigast, säger Peter. På många arbetsplatser har arbetsmiljön fått en självklar roll, till exempel på måndagsmöten.

– Där ökar möjligheterna att risker blir synliga. Återkommande samtal håller medvetandet uppe. Det strategiska arbetsmiljöarbetet fungerar.

Peter Fröven.

Vi är 'gratis-konsulter' i arbetsmiljö.

I Sverige arbetar en tredjedel av alla anställda på små arbetsplatser med färre än 50 anställda. Den statliga utredningen skriver att på många av dem är anställningsvillkoren osäkra, lönerna låga, arbetsmiljöerna riskfyllda och arbetsmiljöarbetet fungerar inte som det ska – om det ens existerar. Utredningen noterar också att små företag har mindre resurser att jobba med arbetsmiljön.

Avgörande insatser

– Där behövs hjälp att skapa säkrare och bättre arbetsmiljöer, konstaterar Peter och refererar till utredningen.

Regionala skyddsombud skulle kunna göra avgörande insatser. Men de får inte tillträde överallt, utan bara till arbetsplatser där det finns minst en medlem i det regionala skyddsombudets organisation.

Regeringen har bollen

Frågan om de regionala skyddsombudens rätt till tillträde ligger på regeringens bord. Det är den tredje statliga utredning som föreslår utökade befogenheter för de regionala skyddsombuden. Ett sådant förslag blev nedröstat i riksdagen 2020 av C, KD, L, M och SD.

Ulf Axelson

Patrik hjälper medlemmar utan egna skyddsombud

På mindre industriarbetsplatser saknas ibland en verkstadsklubb och egna förtroendevalda. Men de får ändå hjälp av IF Metall genom att medlemmarna får besök av regionala skydds- och fackliga ombud, så kallade RSO och RFO.

Vi följde med Patrik Johanson, ordförande för region Hisingen och regionalt skyddsombud, och Markus Svensson, regionalt fackligt ombud, på besök i Entrematics fabrik.

Fabriken ligger i Torslanda och har cirka tio anställda. Arbetarnas uppgift är att bygga reservdelar till industriportar, till exempelvis Volvo. Det är lite av ett hantverk att bygga reservdelarna, för varje port har olika mått och det är olika delar på porten som behöver bytas ut. För att få till rätt del skär och klipper de till stora segment av material till delarna till porten som har blivit skadade i exempelvis en truckolycka.

Samverkar för förbättringar

Ett besök av ett RSO och RFO börjar vanligtvis med att Markus i sin roll som RFO går runt och pratar med medlemmarna och svarar på frågor om försäkringar, semester och avtalsförhandlingar. Patrik går igenom föregående protokoll tillsammans med chefen och ser att företaget har åtgärdat eventuella brister.

Chefen Magnus har löst alla påpekanden från det föregående besöket, såsom trasiga lysrör, flyttat en tidigare blockerad brandsläckare, satt upp PSU-tavla och ett fallskydd på ett pallställ. Han tycker att det regionala skyddsombudet fyller en viktig roll, så han som företagsrepresentant tillsammans med Patrik i sin roll som RSO kan sam-

▲ Jalle, Patrik och Magnus kollar på det nya rasskyddet som företaget har monterat för att förhindra olyckor vid lyft av pallar från stallaget.

▲ Under tiden Patrik går skyddsrund går Markus runt och pratar med medlemmarna på arbetsplatsen och svarar på olika frågor om semester och försäkringar.

verka för att förbättra arbetsmiljön för alla i fabriken.

Synade ergonomin

Efter detta påbörjar de en ny skyddsrund och går igenom hela fabriken och kollar på arbetsmiljörisker. Idag granskar de särskilt ergonomin och vissa rutiner eftersom Arbetsmiljöverket senare ska komma och göra ett återbesök. På ett stickprov fick

Entrematic ett påpekande att de behövde göra ergonomibedömningar, ta fram rutiner kring kränkande särbehandling och sätta upp blad med vilka som är första-hjälpare.

Både Patrik och Arbetsmiljöverket var nöjda med åtgärderna som hade genomförts.

Innan besöket avslutades passade vi på att välja ett nytt skyddsombud på arbetsplatsen.

Medlemmarna valde Jalle och han ska

▲ – Viktigt att man själv är ett föredöme och använder handskar och öronproppar, säger Jalle, som är nytt skyddsombud på Entrematic.

nu gå på BAM-utbildningen för att lära sig mer om sin nya roll. Första uppdraget han får av Patrik blir att revidera PSU med chefen och ta fram rutiner kring var i verksamheten man behöver skyddsglasögon, handskar och hörselskydd med mera och att gå skyddsronder.

Skyddsarbetet hotat

Sverigedemokraterna har fått kritik av bland annat en rad fackförbund för att de vill ta bort de regionala skyddsombuden och ersätta dem med oberoende arbetsmiljörådgivare under ledning av Arbetsmiljöverket. Och det utan att tillföra mer pengar till myndigheten. Kritikerna anser att detta skulle leda till en sämre arbetsmiljö och mer skador bland oss industriarbetare, men lägre kostnader för företagen då de inte behöver genomföra alla de åtgärder som de nu måste göra.

Gustaf Engbusk

▲ Zoltan Kinczli, lokalt huvudskyddsombud på Volvo Lastvagnar.

När facket griper in

Zoltan hjälpte medlem att få 80 000 kronor

Efter sju miljoner bandklämmor gav handlederna upp.

– Vår medlem kom till mig och berättade om sina besvär berättar Zoltan Kinczli, lokalt huvudskyddsombud på Volvo Lastvagnar. Hans händer svullnade och domnade. Arbete med bandklämmor och mutterdragare hade lett fram till karpaltunnelsyndrom. Det var riktigt jobbigt och besvären ledde fram till operation. Inte bara på en handled utan på båda.

– Klamningspistoler är ett bekymmer, säger Zoltan. Det sliter på handlederna att använda dessa verktyg. Med tiden kan handlederna slitas ut och det kan bli så illa att man måste operera sig. Jobbar man dessutom med vibrerande maskiner så blir det dubbel ansträngning. Det var precis vad som hände vår medlem. Och han är

Zoltans fem tips

- Anmäl alltid skada, prata med närmaste chef och skyddsombud.
- Spara alla räkningar och all dokumentation.
- Ta foto, hellre för många än för få.
- Ta hjälp av facket för att fylla i ansökningar om ersättning.
- Ha tålamod, sådana här ärenden tar tid.

tyvärr inte ensam. Vi har en fabrik med mycket handintensivt arbete. Men skadar man sig på jobbet ska man ha ersättning tycker jag. Vi började tillsammans med att göra en anmälan om arbetssjukdom.

Dokumentera allt!

– När det gäller att hjälpa medlemmar med försäkringar gäller tre saker; Att dokumentera allt, ha tålamod och att vara envis.

– Spara allt brukar jag säga, kvitton, läkarintyg, datum och så vidare. Och ta gärna

bilder, en bild kan säga mer än tusen ord.

Och sedan envisheten och tålamod. Zoltan visar allt material han samlat ihop och all den dokumentation han gjort för detta enda fall.

– Men trägen vinner, säger Zoltan. Vi startade med detta 2018 och eftersom man måste vänta efter operationer innan läkarna kan se utfallet, så tar det tid.

– Vår medlem fick till slut 80 000 kronor och det känns väldigt bra. Han kommer aldrig att bli helt återställd men detta blir i alla fall ett plåster på såret. Fackföreningens främsta uppgift är att hjälpa medlemmar och det är det som hela tiden driver mig. Nöjda medlemmar är den bästa belöningen.

Finns elektriska klämmare

– Just vad det gäller klampistoler så finns det några ställen där det blivit bättre. Här har vi fått våra medlemmar att använda elektriska klämmare. Jag hoppas att detta sprider sig i fabriken, säger Zoltan Kinczli. Pengarna från försäkringen i all ära, men hälsan är alltid viktigast. Man ska inte skada sig på jobbet.

Lars-Gunnar Therus

▲ Riksdagsdebatten om regeringens budgetproposition i våras.

Foto: Melker Dahlstrand/Sveriges riksdag

LO vill ha en ny ekonomisk politik

I LO-rapporten "Ekonomiska utsikter 2023" påvisar våra ekonomer att det är ett svårt läge för hushållen med stigande räntor och en hög inflation, något som jag tror att de flesta kan känna igen sig i – lönen räcker helt enkelt till betydligt mindre än innan.

Det finns mycket som regeringen kan göra för att hjälpa hushållen, men de blå-bruna väljer att än så länge ignorera följande krav från LO:

■ 1. Att stärka välfärden och de sociala skyddsnetten genom att höja nivåerna i barnbidraget, underhållsstödet, föräldrapenningen och förbättra a-kassan. De vägrar även att slopa amorteringskravet, som nu kostar 20 000 kronor per år och miljon som hushållen har lånat. Amorteringskravet var ett bra krav för att hålla

ner bostadspriserna när räntan var låg, men detta krav har spelat ut sin roll nu när räntan är på 5 procent.

Fler billiga hyresrätter

■ 2. LO vill att det ska byggas fler och billigare bostäder och det görs genom att förenkla byggregler, tvinga kommuner att tillgängliggöra mer mark till lägre priser och införa ett statligt lån till nyproduktion av hyresrätter. Vilket skulle ge fler billiga hyresrätter för vanligt folk.

■ 3. LO vill dessutom reformera elprissättningsmodellen och bygga nya kraftverk för att öka tillgången på el, samtidigt som staten ska stå för en del av kostnaden för energieffektiviseringen, så att privatpersoner och företag kan minska sin elanvändning genom nya tekniska lösningar och göra så vi får billigare elräkningar.

Skola, vård och omsorg

■ 4. LO vill se en satsning på arbetsmarknadspolitiken och vill att Arbetsförmedlingen ska ha fler yrkesutbildningsplatser så att fler arbetslösa får rätt kompetens för

de lediga arbetena som finns på arbetsmarknaden. Om du är arbetslös ska du helt enkelt ha möjlighet att få en utbildning som leder till jobb!

■ 5. LO vill att kommunerna och regionernas bidrag från staten ska öka i takt med inflationen så att vanliga arbetare inte får sämre välfärd för att inflationen är hög och kommunens kostnader ökar i en snabbare takt. Detta för att vi ska ha en skola, vård och omsorg som vi kan känna oss trygga med.

Mer expansiv finanspolitik

De fem förslagen är en ekonomisk politik som fackföreningsrörelsen vill se och genomföra i samarbete med Socialdemokraterna. Idén är att bekosta detta reformpaket genom en mer expansiv finanspolitik som både motverkar den kommande lågkonjunkturen och löser dessa strukturella problem som Sverige nu står inför. Mycket mer och hur detta kommer att genomföras finns att läsa i rapporten på LO:s hemsida.

Gustaf Engbusk

Välfärden måste få gå först

UNDER ETT BESÖK på en förskola i Tynnered frågade jag barnen om vad de skulle göra i förskolan om de fick bestämma. Förutom svaren "Äta godis och chips varje dag" var det en femårig flicka som sade: "Vi har blivit för många barn nu så frökorna blir trötta och räcker inte till".

Hennes ord speglar något förskolepersonalen länge varnat för; hur arbetsvillkoren blivit allt tuffare, barngrupperna större och kompetensen mindre. Det gör att baren riskerar att inte få den omsorg, språkutveckling och lärande de har rätt till.

I tuffa tider av hög inflation, ökade klyftor och rekrytering till gängkriminalitet måste välfärden gå först – före skattesänkningar. Men istället för att satsa på förskolan och täcka upp för att skydda välfärden mot inflationens skadeverkningar sänker den SD-ledda högerregeringen istället skatterna med 13 miljarder för de allra rikaste.

GÖTEBORG ÄR EN SEGREGERAD STAD.

En 6-åring i Biskopsgården kan endast 2 000 svenska ord medan en 6-åring i Askim kan över 7 000. För att barn ska ges jämlika uppväxtvillkor och få en bra start i livet krävs en förskola som är jämlik, där alla barn lär sig svenska. Därför fortsätter vi socialdemokrater verka för språktester vid nyanställningar och språklöft för befintlig personal inom förskolan med möjlighet att på betald arbetstid studera svenska. Vi höjer förskolepersonalens kompetens genom att ge möjlighet till vidareutbildning för förskoleassistenter till barnskötare och barnskötare till förskollärare, även detta på betald arbetstid. Vi har även föreslagit 7-timmars arbetsdag på två förskolor i utsatta områden, för att locka kompetent personal till de förskolor som behöver det mest. Alla barn ska lära sig svenska. Segregationen ska inte gå i arv.

Blerta Hoti
Kommunalråd (S) med ansvar
för förskola och kultur

Fakta: Svenskarnas spelvanor online

■ För tredje året i rad har Spelinspektionen undersökt hur svenskarnas vanor att spela online ser ut. Nästan 4 000 personer över 18 år svarade på en enkät som gjordes i maj i år. Resultaten visar bland annat att:

- 14 procent spelade online minst en gång i veckan och 31 procent minst en gång i kvartalet. Den vanligaste spelformen är lotterier och nummerspel.
- 38 procent spelar på trav och där finns en ökning. Vadhållning på sport (förutom trav) har däremot minskat under senare år.
- 11 procent har använt spelpaus.se och 86 procent säger att de känner till den sajten.
- Bland dem som svarat är det bara cirka 5 procent som avsiktligt eller oavsiktligt har spelat på en sida som inte har svensk spellicens.

Grattis Göteborg till 600 000 invånare

■ Göteborgs kommun har växt mera än Stockholm under de senaste tio åren. I maj 2023 hade staden 600 000 invånare. Det motsvarar en ökning med drygt 25 procent sedan 2003.

Topp tre-listan har inte förändrat sig på mer än 70 år. Stockholm, Göteborg och Malmö har starka grepp om sina positioner. (Källa: SCB)

Svenska sedlar svåra att växla utomlands

■ Den som semesterar utomlands med svenska sedlar i reskassan kan få problem att växla dem.

Forex, som säljer resevalutor, skriver att svenska sedlar inte alltid växlas av banker och växlingskontor i vissa länder. Detta har bland annat rapporterats från länder i Mellanöstern och Baltikum samt från Thailand.

Forex noterar att problemet tidigare var detsamma även för danska sedlar. Varför de båda skandinaviska valutorna drabbats på det viset i slutet av sommaren inte klarlagt av vare sin den svenska riksbanken eller Forex.

Rekommendationen till alla som reser utomlands från Sverige är att växla pengar före avresan. Ta inte med svenska kontanter utomlands.

Försäkra dig om att få juridisk hjälp

Att ta hjälp av en jurist är inte billigt, men som medlem i IF Metall har du möjlighet att teckna en juristförsäkring för endast 45 konor i månaden. Detta är en försäkring du får teckna utöver försäkringarna som ingår i medlemskapet men till ett förmånligare pris tack vare ditt medlemskap.

De flesta av oss kommer någon gång i livet behöva hjälp av en jurist och då kan det vara bra att ha en försäkring som hjälper till.

Försäkringen gäller för alla som är folkbokförda på samma adress och bosatta i samma bostad som du, förutsatt att ni har gemensamt hushåll. Skulle det bli en tvist mellan er i hushållet gäller försäkringen endast till fördel för dig som tecknat försäkringen.

Detta ingår i juristförsäkringen:

■ **Juridisk rådgivning** – Du får tillgång till en onlinetjänst där du kan skriva juridiska dokument själv. Så som äktenskapsförord, testamente, bygglov med mera. Du

kan även boka rådgivning med en jurist i upp till 15 timmar per år om du vill gå igenom dokumentet eller har frågor.

■ **Hjälp vid ID-stöld** – Skulle du råka ut för att någon använder dina uppgifter, kan du få hjälp med att hantera felaktiga betalningskrav eller hjälp med att ta bort felaktiga betalningsanmärkningar. Men du kan också få råd innan om hur du kan minska risken för att bli utsatt. Du får hjälp via telefonassistans

■ **Rättsskydd** – Du kan få hjälp med kostnader för ombud, rättegångskostnader vid ärenden som till exempel vårdnadstvister eller ärenden som rör avslag på sjukersättning. Du kan få hjälp med ersättning upp till 2 000 000 kronor med en självrisk på 3 000 kronor.

■ **Må bra rådgivning** – Du får tre samtal per år av försäkringen där du får det första samtalet med en socionom som sedan bokar in dig hos en specialist om behovet finns.

Du kan läsa mer om vad som ingår i försäkringen på folksam.se. Det är även Folksam du kontaktar för att teckna juristförsäkringen. Har du redan blivit erbjuden att teckna juristförsäkringen men väljer att teckna det vid ett senare tillfälle så börjar försäkringen att gälla sex månader efter den dag som anges i försäkringsbeskedet.

Bosse Bas bjuder

Bosse Sjöblom är en välkänd profil på Volvo Lastvagnar. Det blir lätt så när man åker runt i hela fabriken och letar efter material. Att Bosse är en fena på att lira bas är det också många som vet.

Vad som är mindre känt är hans passion för matlagning, ett intresse han delar med många av våra medlemmar. Medlemsmagasinet besöker honom hemma i Skogome för att få ett gott förslag.

– Jag gillar att laga mat, säger Bosse, speciellt nya rätter. Jag brukar gå ut på nätet och leta recept, det gör inget om det är mat jag inte testat innan. Pyssla i köket är roigande och det gör inget om det tar lite tid. Det är ju inte alltid det blir lyckat och ibland är det i ärlighetens namn inte jättegott.

– Men ibland hittar man guldkorn, som den första rätten jag ska tipsa om här. Salladstaco med tonfisk, en väldigt god förrätt, den tar inte så lång tid och är inte så jättesvår att laga. Receptet hittade jag på godare.se.

INGREDIENSER FÖR 4 PORTIONER:

Korianderkräm

2 äggulor
1 tsk citronsaft
1 tsk dijonsenap
1 halv dl hackad koriander
Salt
1,5 dl rapsolja

Tonfisk

120 gram färsk tonfisk
2 msk soja, japansk
1 msk sesamfrö

Vitkål

120 g vitkål
1,5 msk citronsaft
Olivolja
8 blad gemsallad, alt hjärtblad

Smaklig måltid!

GÖR SÅ HÄR:

- Lägg äggulor, citron, dijonsenap, koriander och lite salt i en mixer, starta och droppa i olja tills det blir en tjock smet.
- Skiva tonfisk och häll över olja och sesamfrö
- Finstrimla vitkålen och marinera i citronsaft, olivolja och salt. Gör det cirka 5 minuter innan du serverar.
- Lägg vitkålen i salladsbladen och häll över lite korianderkräm. Lägg på tonfisk och strö på lite jordnötter. Ät och njut.

Medlemsmagasinet kan intyga att det var jättegott. Lite syrligt och salt. Gillar man sushi är det här en nog en höjdare. Iskallt vatten eller som i vårt fall en kylid lager passar som måltidsdryck. Vi tackar för besöket och smakprovningen.

Fisketävlingen som tog alla

Lördag den 26 augusti blev en storslagen dag med fiske. Men det var nog vädret som tog priset.

Norra Långevattnet (strax söder om Delsjöområdet, men på Mölndalssidan av R40) låg stilla vid strandkanten där Ungdomskommittén hade slagit upp sina grillar och fiskedamm.

Först vid klockan 7:30 började de första medlemmarna tillhörande IF metall att dyka upp med sina nära och kära. Det lämnades en kort genom-

Speltips: **This war of mine**

Det har varit ett år som har kantats av mycket. Speciellt när det kommer till att det är ett pågående krig i Ukraina. Många undrar då hur civilbefolkningen kan tyckas uppleva det och genom ett spel kan man faktiskt få uppleva hur det är i skorna på en som lever under ett krigs omständigheter.

I *This war of mine* så lever man i ett krigsdrabbat fiktivt östeuropeiskt land där man kan uppleva och försöka överleva varje dag fram tills kriget tar slut. Man kan välja att spela spelet i story-mode som jag kan rekommendera. Speciellt då man får följa specifika personers upplevelser som är att rädda sin dotter undan krigets fasor och samtidigt leta medicin till henne och att man får följa radiooperatör som försöker få folk att se vad landets regering gör gentemot sitt folk. Sedan kan man välja att spela spelet i skirmish (skärmtypling) och bara spela med

slumpade händelser igenom kriget.

Spelmekanismen för detta spel kan lätt beskrivas som ett peka och klicka-spel med sidovy med rollspelselement. Det är också lite av ett basbyggarspel då man har ett hem som man ska bygga upp för att motstå kriget och att

föra hem mat samt byggmaterial för att få hemmet att bli dugligt att överleva i. De händelser som dyker upp under spelets gång kan direkt påverka andra karaktärer i spelet emotionellt som exempelvis att om en person dör så mår alla i gruppen dåligt eller så kan ett beslut påverka hur

händelseförloppet blir.

This war of mine har mycket innehåll och är verkligen värt att lägga ned tid för. De enskilda berättelserna är lätta att ta sig igenom på några timmar. Kan starkt rekommendera detta till er spelfantaster där ute.

Peter Tilander

med storm

gång och alla satte direkt igång med att fiska. En snabbtitt ut emot sjön bjöd på en del fiskhopp, så fisk fanns det. Vädret bjöd dock efter klockan 10 på ett rejält regnväder och det blev bara värre med tiden.

Tände grillarna

Trots regnet tände man grillarna och Daniella Pecánac, le-damot från Ungdomskommittén, började grilla de första korvarna. Några av deltagarna sökte sig till värmen. Då för att få i sig en första varmkorv med lite senap och ketchup.

Det talades om att vädret dock kunde ha varit bättre. Men glädjen hängde i luften

trots allt. Men det var faktiskt första gången som det hade dragit in ett så kraftigt regnoväder under den tiden som Ungdomskommittén kan minnas.

Fyra fiskar på kroken

Vid klockan 12 var de allra flesta av deltagarna samlade. Fyra fiskar hade de totalt fångat.

Undertecknad välkomnade alla återigen och började annonsera de tre tre vinnarna. Det började med tredje priset, som var en fisk på 1 050 gram som Senad Brkovic hade fångat. Andra priset, för en fisk på 1 130 gram, fick Björn Jo-

▲ Peter Jilander väger Jorma Honkanens prisgivande fångst.

hansson och slutligen första pris, för en fisk på 1 430 gram, gick till Jorma Honkanen. Jorma tog gladeligen emot ett kort som innebar en helg på Gullholmen, ett ställe som är väldigt uppskattat av IF Metall's medlemmar.

Efter prisutdelningen tackade arrangörerna alla för deltagandet och att de fortsatt får ha en trevlig helg – trots regnet. För att summera får man väl nog ändå säga att denna dag tog alla med storm.

Peter Tilander

100-årigt löpsedelnytt från hösten 1923

TELEKOM: Telefonkommunikationen mellan Göteborg och Stockholm får en avsevärd förbättring tack vare att en ny underjordisk telefonkabel blir färdig i sin helhet.

KATASTROF: Japan drabbas av en enorm jordbävning. Den följs av omfattande bränder som förstör stora delar av Tokyo och Yokohama. Fler än 140 000 människor mister livet.

SIMNING: Den globalt kände svenske simmaren Arne Borg sätter nytt världsrekord på 400 meter frisim med tiden 5:06:04. (Gällande världsrekordtid på sträckan 100 år senare är 3:40:07.)

INDUSTRI: Tack vare en jätteaffär med ett mycket stort amerikanskt företag, får Svenska tändsticksaktiebolaget i princip kontroll över hela världens tändsticksindustri. Huvudkontoret ligger kvar i Sverige.

STATSKUPP: I Tyskland försöker Adolf Hitler genomföra en statskupp. Bland annat får han tyst på ett möte i en ölhall genom att skjuta ett skott i taket. Kuppörsöket misslyckas. Hitler flyr, men grips efter två dagar.

BEFOLKNINGSÖKNING: Invånarantalet i Sverige når för första gången över sex miljoner.

▲ På Gullholmen har IF Metall flera stugor som man kan hyra till bra priser. Fler stugor att hyra på andra platser hittar man i IF Metall's fritidsguide som finns på hemsidan.

Välkommen till Gullholmen

■ På vackra Gullholmen ligger anläggningen Gullholmsbaden. Där äger IF Metall Göteborg fyra stugor, i en fantastisk miljö! Gullholmsbaden är perfekt för dig som vill ha det lilla extra. Stugorna hyrs ut året runt, både veckovis och helger.

Husen är lagom för fem personer. De är moderna och utrustade med el, vatten, kyl/frys, TV, dusch och wc. Allt man kan tänkas behöva för några dagar i lugn och ro.

I anläggningens huvudbygg-

nad finner du en restaurang med en vacker utsikt mot havet. Där erbjuds god mat till humana priser och restaurangen är känd bland annat för sin läckra skaldjursbuffé. Under vinterhalvåret finns även en pub öppen vid olika tillfällen.

Är du intresserad av att hyra en stuga, gå in på avdelningens hemsida www.ifmetall.se/goteborg för att hämta en ansökningsblankett. Eller ring avdelningen, telefon 031-774 32 45 för hjälp och information.

Foto: Åke Josephson

Han bygger lastbil – och korsord

Anders Åhréns arbete är att extrautrusta lastbilar på Volvo Lastvagnars fabrik i Tuve.

– Det är ett kul och omväxlande arbete, säger han. Kunderna kan få sin bil lite som de vill och jag och mina kolleger har som uppgift att fixa det. Det betyder att den ena dagen inte är den andra lik.

Jag kunde ingenting när jag började där men jag gillar utmaningar. Jag tycker väldigt mycket om att lära mig nya saker. Nu är jag dessutom invald som sekreterare i min gruppstyrelse, så nu gäller det att lära sig om fackliga frågor och hur man bäst tacklar dem.

Tänka utanför boxen

Så långt hans arbete och fackliga engagemang. Han är dessutom fabriken egen korsordsmakare!

Hur kommer man på något sådant?

– Jag gillar ju att träna och är en av häl-

▲ Anders Åhrén.

socoacherna på Lastvagnar. Vi fick i uppgift att tänka utanför boxen. För att hitta på något nytt. Det är ju inte bara kroppen som behöver tränas tänkte jag, så korsord kanske kunde vara något?

– Sagt och gjort jag körde i gång, och det blev populärt. De första tre var kanske inte så jättebra men folk peppade mig och gav råd. Nu är Tuvekrysset etablerat i fabriken, många löser och man samlas kring krysset i pausrum och vid raster. Metrokrysset

var ju bra på det sättet och mina korsord fungerar på samma sätt.

Trägen vinner

Är det inte svårt att göra korsord då?

– Jo, det är svårt. Jag googlade och försökte hitta tips men det verkar som att de som kan inte delar med sig av sina kunskaper. Och det är ju klart, det finns ju folk som lever på att göra korsord så de vill kanske inte ha konkurrens, skrattar Anders. Men trägen vinner så efter mycket övning har jag lärt mig. Jag har till och med tillverkat ett engelskt korsord.

Olika teman

Och nu ska du hjälpa IF Metall med korsord!

– Ja, det ska bli jättekul eftersom jag ska göra efter olika tema. Denna gång är temat att ingen ska behöva skada sig på jobbet. Då gör jag så att jag först bygger ett ruttmönster. Sedan letar jag bra bilder som kan illustrera och gör någon fyndig mening. Det är grunden. Sedan letar jag ord för resten. Tuvekrysset är ju lättare på det sättet att jag alltid använder bilder på lastbilar. Det finns det ju rätt många av. Så det här blir ett nytt sätt.

Lars-Gunnar Therus

En dag i Anders liv

04:00 Vaknar och sätter på kaffe. Dricker flera koppar och tar med mig kaffe i bilen. Veldig duktig på att dricka kaffe, har järnmage.

05:00 Lämnar hemmet och tar Jeepen till jobbet.

06:30 Tittar på vad kvällsskiftet har gjort för överlämning, är det något vi behöver göra färdigt. Sedan kanske det är dags att montera en lastväxlare eller extralampor på någon bil.

08:30 Äter lite yoghurt och dricker mer kaffe. Pysslar lite med nästa korsord, just nu kämpar jag med novembers kryss.

11:00 Lunch. Alltid hemlagat.

16:00 Efter jobbet blir det träning på Stenebygården. Kör pass eller lite gym om jag vill träna något särskilt.

18:00 Hemma igen. Chillar med frugan eller lattjar med våra hundar, vi har fyra stycken så det kräver lite jobb.

22:30 Natti-natti.

Vi svenskar gillar att leva glassiga liv

■ På lite drygt 20 år har svenskarnas glassätande ökat med nästan tre gånger. År 2000 köpte vi glass för 275 kronor per person och år. 2021 var motsvarande belopp 799 kronor per person.

Totalt såldes det glass i Sverige för 8,4 miljarder kronor 2021.

Vårt läskdrickande ökar mer och mer

■ Försäljningen av läsk i Sverige når allt högre nivåer. Varje svensk köpte år 2000 i genomsnitt läskedrycker för i genomsnitt 392 kronor per år och 2021 var snittet uppe i 844 kronor per svensk och år. Mera än dubbelt upp med andra ord.

Chipsen säljer mer än potatisarna gör

■ Svenska folket köper numera chips för mera pengar än de köper potatis. 245 kronor per person och år lägger vi i genomsnitt på chips medan siffran för potatis ligger strax under; 239 kronor.

Uppgifterna kommer från SCB och de gäller för 2021.

Så här ansöker du om ersättning från arbetslöshetskassan

1 Anmäl dig hos Arbetsförmedlingen din första arbetslösa vardag på deras hemsida eller genom att besöka dem, detta gäller även dig som avslutat din anställning på egen begäran.

2 Ansök om ersättning på IF Metalls arbetslöshetskassas hemsida www.ifmetall.se/akassan. Registrera dig på Mina sidor med hjälp av e-legitimation (om du saknar e-legitimation kontaktar du din bank) Genom att använda dig av Mina sidor kan du skicka in de flesta uppgifter vi behöver för att kunna ta beslut om din ersättning samt fylla i dina tidrapporter.

3 Anmäl ditt bankkonto
Anmäl vilket konto och vilken bank du vill ha din ersättning utbetald till på www.swedbank.se/kontoregister.

4 Skicka in arbetsgivarintyg.
Det är viktigt att vi får in det så snabbt som möjligt så beställ det helst via arbetsgivarintyg.nu. Vilket innebär att din arbetsgivare fyller i intyget elektroniskt.

5 A-kassan går igenom dina handlingar och kollar om något saknas.

6 Skicka in din tidrapport via Mina sidor, du kan skicka in den när datumen på rapporten passerat. A-kassan kan inte ta beslut i ditt ärende förrän en tidrapport skickats in.

7 A-kassan tar beslut i ditt ärende.
När vi har fått alla intyg som vi behöver och din första tidrapport så kommer du att få ett beslut där det framgår om du är berättigad till ersättning från a-kassan.

8 Ansök om ersättning från inkomstförsäkringen genom att fylla i en blankett för inkomstförsäkring. Du hittar blanketten på folksam.se och på ifmetall.se/inkomstforsakring. Bifoga även a-kassans beslut och det första utbetalningsbeskedet

Om du har frågor är du välkommen att kontakta din handläggare:

Dag 1–7:	Simon Palm	031-774 32 39
Dag 8–16:	Stavros Cocolis	031-774 32 17
Dag 17–23:	Patrik Larsson	031-13 44 25
Dag 24–31:	Anette Johansson	031-13 57 30

B Posttidning

IF Metall Göteborg, Folkets Hus
 Olof Palmes plats, 413 04 Göteborg

				UPPFÖDNING		FÖRSVARETS FREDSORGANISATIONS-UTREDNING	LÄGVATTEN	SKOLÄMNE	NORPA GER OSS NYTT	
				MÅTS I WATT						
				GRÖNA FEN						
				VÅRT HAR 29 TECKEN						DEMOLERING
				HÖGT BEFÅL						
						DEN ÅR VASS PÅ KNIV	BOR		POSTLAPPEN	PROV
							ÄNDRING			
				SKÖNJA		KÄNSLOLÖSHET				
				FINNS AV BRANDTYP		KUNGSFISK				
FOTO: COLOURBOX										
	KAL	24/12	PR	BUSKE	KRUMELUR			VEVAXEL		
				INTE VÅR	LÖMSKA			VAKTIS		
VIA					IBLAND MED EGO			EMOT		
								OVAL		
GRÄNS						KVÄVE	GODKÄND			
SMILA				STÄMMA		BLYGSAM	RÖJ		TYSK FRUKT	ÄR OFTAST KILT
		LITIAM			6:6A	KLYKA	LANDMASSA I VATTEN	AGORA		
							AVLIDA	SKADEDJUR		
MCMÄRKE				ARBETSMILJÖREPRESENTANT						
SKYDDSOMBUD										
		FRU						FJORDING		BLIR RÖDA I KYLAN
		HURRINGEN				OGIFT		KNÖDDE		
TA SIG FRAM BAKLÅNGES			SAKNAR VÄST	PÅ TYSK BIL	SPÅRFÖRETAG		MAGI			
MEJERI-PRODUKT										
LAXFISK						URAN	SORT		INDEX	
				JOD			ORM			
					KRAKE		OSTBO		I KÖK	NYSILVER
					SKYDDAR TÄRNA					
HÄNVISNING						GODKÄNT BETYG	RITADE ROLIGT	GÅR LÄKARE OCH SO		
MILDRA							FIRAT			
				HANDLING				I SITT ...		
				HÖGT KORT				KNEKT		
RANK FARKOST		FÖR ÅTER			FLÖDE	ENKLA	TRÅD		HAL FISK	VANDRA
							BOKDEL			CIVILSTATUS KORT
PARTY		LAGEN OM ANSTÄLLNINGSSKYDD	INTE OFTA					VEM SOM HELST		
			KOLIK							
					HATT			BÖR MAN AKTA SIG FÖR ÖPPEN		

KONSTRUKTÖR: ANDERS ÅHRÉN